

Energie voor onafhankelijke politiek

Hendrik ten Hoeve

Hoe breng je de diverse politici die namens de OSF-leden in Provinciale Staten zitten, de Senator en de steunfractie bijeen?

En hoe zorg je dat dit op een voor iedereen interessante wijze kan plaatsvinden?

De steunfractie heeft het antwoord op beide vragen gevonden, want de opzet van het eerste Werkbezoek OSF was een succes.

Zaterdag 2 juli vond de bijeenkomst plaats op een mooie locatie in Zeewolde.

Het onderwerp was “windenergie en transport van energie”, onderwerpen waarvan de steunfractie wist dat in diverse provincies vragen rondom deze onderwerpen spelen. De opkomst was goed, al waren een aantal politici helaas niet aanwezig.

Gastheer Senator Hendrik ten Hoeve opende de bijeenkomst en verwelkomde de statenleden, leden van de steunfractie, bestuursleden en natuurlijk de sprekers.

“Ik ben blij dat u er allen bent. In de wetenschap dat u allen een vrije zaterdag heeft ingeleverd hebben wij ons best gedaan om u een bijzonder interessante dag aan te bieden. Ik ben zelf uiteraard ook benieuwd naar de informatie die de sprekers ons kunnen aanreiken.”

Nuon

De eerste spreker was Margit Deimel, hoofd Ontwikkeling Wind van Nuon. Zij had niet alleen een uitgebreid verhaal over windenergie, maar nam ook uitgebreid de tijd om antwoord te geven op de vele tussentijdse vragen. Het onderwerp leeft nadrukkelijk in de diverse provincies.

Nuon is onderdeel van Vattenfall, een internationale energieonderneming die zich naast windenergie ook bezig houdt met waterkracht en zonne-energie. Over dit laatste was Margit heel stellig. “De opbrengst van een windmolen ten opzichte van een heel veld met zonnecollectoren zal er voor zorgen dat zonne-energie voorlopig maar een beperkt deel van de elektriciteit zal kunnen leveren. Bij waterkracht is het rendement goed, maar de locaties waar waterkracht ingezet kan worden zijn allemaal al bezet. Ook hier is niet veel uitbreiding te verwachten.”

‘Iedereen is het er over eens dat we alternatieven moeten vinden voor de fossiele brandstoffen’

“Momenteel is windenergie goed voor 400 tot 600 megawatt, ik verwacht dat we de komende jaren een toename zien van misschien wel 100 megawatt per jaar.”

Iedereen is het er over eens dat we alternatieven moeten vinden voor de fossiele brandstoffen. Nuon investeert 5,5 miljoen euro in deze alternatieven en de overheid stopt daar nog eens flink wat subsidies bij. “Maar vergeet niet dat ook de traditionele energieleveranciers als kolen- en gascentrales, voor een deel op overheidssubsidie draaien. En bij kernenergie ontstaan de kosten voor de overheid als de centrales gesloten moten worden”, aldus Deimel.

Windenergie kan echter nog wel groeien. Als we kijken naar de plekken waar theoretisch de windmolens het meeste rendement zouden moeten opleveren

Margrit Deimel

is er nog veel te winnen. Margit Deimel: “We kijken naar windenergie op zee en op land. Het rendement van windmolens op zee lijkt hoger, maar je moet wel rekening houden met hogere kosten voor de plaatsing, het onderhoud en het transport van energie naar land”.

Margit Deimel merkt op dat er onvoorstelbaar veel weerstand tegen windenergie is. Toch blijkt in de praktijk steeds weer dat als de windmolens geplaatst zijn de tegenstanders ruiterlijk toegeven dat het allemaal wel meevalt. De weerstand komt volgens haar vooral doordat mensen lastig met veranderingen kunnen omgaan in combinatie met uitsluitend negatieve berichten in de media. Windenergie slurpt veel subsidie op stelde een van de Statenleden. Deimel hierover:

“Je moet het vergelijken met de andere vormen van energie zoals ik net heb verteld. Eigenlijk legt de overheid de onrendabele top bij. Subsidies worden ook afgebouwd in de loop der tijd. Daar staat tegenover dat de ontwikkeling en plaatsing steeds goedkoper worden. Ook de nieuwe inzichten over het plaatsen in parken zorgt voor teruglopende kosten.

‘Windenergie kan echter nog wel groeien’

Nu staan er op veel plaatsen nog solitaire windmolens in het landschap, die niet altijd goed in het landschap passen. Er is geregeld sprake van een wat

onrustig beeld, soms zelfs van een chaotisch beeld. Deimel onderschrijft dit en geeft aan dat er steeds meer wordt gedacht in windparken.

“Dat zijn slim opgezette parken waar de masten in een of meerdere lijnen staan. In een aantal gevallen worden bestaande masten afgebroken. Er ontstaat dan een veel rustiger beeld. Wat blijft is dat we als Nuon natuurlijk eerst naar de locaties kijken waar het meeste rendement te verwachten is. Dat is, logischer wijze, vooral in de kustgebieden. Maar mogelijk dat we later ook verder naar het binnenland kijken. We zoeken naar locaties waar de wind op 100 meter hoogte voldoende aanwezig is”.

Tot slot vertelde Margit Deimel nog het een en ander over de ontwikkeling van windparken. “Het kost allemaal heel veel tijd. Reken maar op 8 tot 20 jaar. Dat komt doordat we eerst de juiste locatie moeten zoeken, dan een langdurig vergunningstraject in moeten en natuurlijk ook in overleg gaan met omwonenden en betrokkenen. Daarna komt dan nog de aanbesteding en de realisatie. Maar goed, volgens mij is dat het waard omdat windenergie een goede alternatieve vorm van energie is. En in Nederland is er altijd genoeg wind.”

Tennet

Ben Voorhorst, COO (technisch directeur) van Tennet wist het gehoor vervolgens te boeien met een verhaal dat slechts weinigen nog gehoord zullen hebben.

Ben Voorhorst

Corlienke de Jong (FNP) uit Fryslân

“De OSF wordt zo langzamerhand een echte grote speler in de Nederlandse politiek. Jammer daarom dat er zo weinig mensen aanwezig waren.”

“Het belang van de OSF gaat steeds verder toenemen, samen spelen we een steeds belangrijker rol. We moeten volgens mij terug naar de basis. Wat willen we met de OSF, wat kunnen wij voor Nederland betekenen en hoe onderscheiden wij ons? We moeten dus vaker als onafhankelijke politici bijeen komen, samen met de Senator en de steunfractie om te praten over wat we doen.”

In tegenstelling tot ondernemingen zoals Nuon is Tennet sinds 1998 verantwoordelijk voor het transport van energie. Voorhorst had het over de snelwegen van energie die door Nederland lopen.

‘In tegenstelling tot ondernemingen zoals Nuon is Tennet sinds 1998 verantwoordelijk voor het transport van energie’

Het gaat dan om de 380 en 220 kilovolt. We kennen allemaal de grote masten bovengronds, maar ook ondergrond vindt transport van energie plaats, zij het op bescheiden schaal.

“Reden voor dit laatste is dat de kosten voor aanleg erg hoog zijn en dat kabels in de grond de stroom maar over een beperkte lengte (10 km) kunnen vervoeren. Over grotere afstanden gaat er te veel stroom verloren, dat is gewoon een natuurkundig gegeven. Dat is deels op te vangen door tussenstations, maar dat maakt het weer duurder. Uiteindelijk is transport door de lucht eigenlijk de meest gebruikelijke methode en ik verwacht niet dat dit op korte termijn zal veranderen. Wel doen wij ons best om die grote logge hoogspanningsmasten anders vorm te geven. We blijven echter met enkele technische uitgangspunten zitten, zoals de drie fasen die we nu eenmaal nodig hebben”, aldus Ben Voorhorst.

“Die nieuwe palen zijn veel ranker en geven een geheel andere indruk in het landschap. Een tweede voordeel is dat de masten, omdat ze veel minder breed zijn, op de grond ook minder ruimte innemen. Het pad onder de masten is veel smaller.”

‘De prijzen van energie komen tot stand door inkoop op de energiebeurzen’

Transport van energie vindt steeds meer op grote, Europese schaal plaats. Tennet beheert ook 40% van het Duitse hoogspanningsnet en heeft haar netwerk en verknoopt met 14 meest andere landen. “Zo kunnen we problemen in een land opvangen door om te schakelen naar andere landen. De leveringszekerheid is voor ons echt van het grootste belang. We streven naar 99,99 met zoveel mogelijk negens na de komma. In Nederland is het totale netwerk 22.245 km lang!

Voorhorst; “De prijzen van energie komen tot stand door inkoop op de energiebeurzen. Wetgeving wordt steeds beter op deze veranderingen aangepast, maar we zijn er nog niet. Het is de kunst om steeds voldoende energie door de

kabels te sturen zodat iedereen voldoende energie ontvangt. Huishoudens, maar ook de industrie. Dat is geen sinecure. Er moet per kwartier een inschatting gemaakt worden van de vraag naar stroom en die moet vervolgens op het net gezet worden.

Denk eraan dat we deze energie nog niet kunnen opslaan. Wordt het niet gebruikt, dan is het verloren. Aan die opslag wordt overigens wel gewerkt, daar komt de komende jaren wel verandering in verwacht ik.”

Toezicht van Consument en Markt houdt de prijsstelling van Tennet scherp in de gaten zodat de prijs die wordt doorberekend

Douwe Oosterveen (Sterk Lokaal) uit Drenthe

“Het werkbezoek was erg informatief. Er was ook voldoende ruimte voor discussie over windenergie en ook over andere vormen van duurzame energie. Het bezoek aan het windpark Prinses Alexia en de initiatiefnemer maakten duidelijk dat het oprichten van een windpark een langdurig proces is, dat zorgvuldig moet worden uitgevoerd. Doordrukken werkt tegen, verdeling van de lusten en de lasten is gunstig voor de acceptatie.”

“Het werkbezoek heeft mij waardevolle informatie opgeleverd om in discussies over windenergie mee te nemen.”

niet te hoog kan zijn. Tennet is dus een monopolist, zonder dat men eigenhandig de prijzen kan manipuleren.

Tennet is verantwoordelijk voor de zogenaamde energiesnelwegen. Maar op lokaal gebied zijn er ook andere spelers. Liander, Enexis en Stedin zijn partijen die verantwoordelijk zijn voor het lokale netwerk met spanningen van 150 en 110 kilovolt..

Alexia

Na de lunch werd nog een bezoek gebracht aan Windmolenpark Prinses Alexia. Hier vertelde een van de initiatief

nemende agrariërs dat dit een goed voorbeeld is van samenwerking.

Iedereen in het gebied is bij de ontwikkeling betrokken. Mensen die een windmolen op hun land zouden krijgen ontvangen een vergoeding, maar ook mensen die in de slagschaduw zouden komen. Eigenlijk is iedereen in dit gebied direct betrokken. Ook zijn oude molens opgeruimd om vervolgens drie rechte lijnen van windmolens te krijgen. Dat ziet er niet alleen beter uit, het is ook veel effectiever. En als men hier ooit nog iets met zonne-energie wil doen kan dat via de infrastructuur die er nu voor

de windmolen staat, aan het net geleverd worden.

Het laatste woord is aan OSF secretaris Walter Lennertz: “Het was een prima dag, heel interessant maar ook goed om nader met elkaar kennis te maken en over onafhankelijke politiek te praten. De mensen die er vandaag bij hadden kunnen zijn maar een andere keuze hebben gemaakt zouden dat volgens mij heel erg moeten betreuren, echt een gemiste kans”.

Chris Tiekstra

Windmolenpark Prinses Alexia